

ELŐTERJESZTÉS
Szigetcsép Községi Önkormányzat
Képviselő-testületének
2025. november 11-i ülésére

Tárgy: Szigetcsép Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2023-2028) felülvizsgálata.

Melléklet: Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028

Előterjesztő: Tóthné Kriszt Judit polgármester

Készítette: Nagy Brigitta jegyző

Véleményezi: Szociális, Oktatási, Kulturális és Sport Bizottság

Tisztelt Képviselő-testület! Tisztelt Bizottság!

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. §-a írja elő a települési önkormányzatok számára.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § szerint:

„(1) A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata (a továbbiakban: települési önkormányzat) ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.

„(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

„(6) A települési önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.”

Szigetcsép Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 90/2023. (XII. 11.) KT. számú határozatával fogadta el Szigetcsép Községi Önkormányzat 2023-2028. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

Az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program 2 éves felülvizsgálata 2025. évben esedékessé vált.

A Szigetcsépi Német Nemzetiségi Önkormányzat, valamint a Szigetcsépi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületeinek határozatai az előterjesztés mellékletét képezik.

Fentiek figyelembevételével kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a Helyi Esélyegyenlőségi Program esedékes áttekintésére, felülvizsgálatára és a határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat

Tárgy: Szigetcsép Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2023-2028) felülvizsgálata.

...../2025. (XI. 11.) KT. számú határozat:

1. Szigetcsép Községi Önkormányzat Képviselő-testülete áttekintette a Szigetcsép Községi Önkormányzat 2023-2028. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját (HEP), és a felülvizsgálat során megállapította, hogy a Program módosítása nem szükséges.
2. A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert, hogy a döntésről a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Dél-Alföldi Társadalmi Esélyteremtési Igazgatóságát értesítse.

Felelős: Tóthné Kriszt Judit polgármester

Határidő: Azonnal

Szigetcsép, 2025. november 07.


Tóthné Kriszt Judit
polgármester



J E G Y Z Ő K Ö N Y V I K I V O N A T

Készült a Szigetcsépi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete
2025. október 13-i ülésének jegyzőkönyvéből

A Képviselő-testület 2 egyhangú igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozza:

61/2025. (X. 13.) SZNÖ KT. számú határozat

Tárgy: Egyetértési jog gyakorlása a Szigetcsép Községi Önkormányzat 2023-2028. időtávú Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata vonatkozásában

A Szigetcsépi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete egyetért a Szigetcsép Községi Önkormányzat - melléklet szerinti tartalmú - 2023-2028 évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programjával, felülvizsgálatát követően, annak módosítását nem tartja szükségesnek.
A döntést az elnök a polgármester részére megküldi.

Felelős: Szubotin Mirjana elnök
Határidő: azonnal



Szubotin Mirjana sk.
elnök

Assabiny Illés sk.
jegyzőkönyv hitelesítő

A kivonat hitelül:



J E G Y Z Ő K Ö N Y V I K I V O N A T

Készült a Szigetcsépi Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete
2025. október 31-i ülésének jegyzőkönyvéből

A Képviselő-testület **5** egyhangú igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozza:

48/2025. (X. 31.) NNÖ KT. számú határozat

Tárgy: Egyetértési jog gyakorlása a Szigetcsép Községi Önkormányzat 2023-2028. időtávú Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata vonatkozásában

A Szigetcsépi Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete egyetért a Szigetcsép Községi Önkormányzat - melléklet szerinti tartalmú - 2023-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programjával, felülvizsgálatát követően, annak módosítását nem tartja szükségesnek.
A döntést az elnök a polgármester részére megküldi.

Felelős: Márzt János József elnök
Határidő: azonnal

Kmf.

Márzt János József sk.
elnök

Nyul Józsefné sk.
jegyzőkönyv hitelesítő

A kivonat hitelül:



**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Szigetcsép Községi Önkormányzat



HEP 2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	9
Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	50
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	56
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	64
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	68
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	69
10. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	71
10.1. A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	71
10.2. Jövőképünk.....	72
10.3 Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)..	74
3. Megvalósítás	78
10.4. Elfogadás módja és dátuma	82

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel, (Ebktv.) és a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelettel, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40 § (1) bekezdés 28. pontja alapján kibocsátott 2021. július 1-től hatályos a Belügyminisztérium által elkészített „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentummal összhangban Szigetcsép Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában (HEP) rögzíti az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében szükséges feladatait. Az önkormányzat az Ebktv. 31. § (2). bekezdése alapján e programmal összehangolja az esélyegyenlőséget érintő más dokumentumait,¹ és a HEP elkészítésébe bevonja partnereit, különösen a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóit.²

A település bemutatása

Szigetcsép község a Ráckevei-Soroksári Dunaág üdülő övezetének egyik települése. Településhálózatát és a település belterületi terület-felhasználását nagymértékben meghatározzák a természet- és gazdaságföldrajzi, táji, történeti adottságok.

Településszerkezeti jellegzetességének kialakulásában döntő szerepet játszott a belterületet átszelő közlekedési út, mely ősidőktől fogva ezen a területen haladt (511107 számú út). További szerkezeti meghatározó elemek a két Dunaág. Ezek egyrészt behatárolják a községet, másrészt olyan különleges adottságokat teremtenek, melyek meghatározóak a település életében.

A települési szintű intézmények jellemzően a Fő utca és a Szabadság utca mentén helyezkednek el, mint a Polgármesteri Hivatal, a Posta, az Általános Iskola, az egészségügyi intézmények és a különböző kereskedelmi és szolgáltató létesítmények. A település északi részén történt belterületbe vont területen épült meg 2008. évben a minden igényt kielégítő Óvoda épület.

Terület-felhasználás szempontjából a belterület legnagyobb része a falusias beépítésű lakóterület, ahol a családi ház a jellemző.

A hétvégi házas üdülőterület a Ráckevei-Soroksári Dunaág és a település északi igazgatási területre benyúló holtág mellett alakult ki.

A településnek egy külterületi lakott helye van - Szőlőtelep - amely Szigetszentmárton határánál található. A zöldterületi ellátás a település telkes beépítési jellege miatt alacsonynak mondható. A belterület zöldfelületi rendszere a zöldterületekből és az egyéb területi egységek létesítményeinek kertjeiből (lakókertek, oktatási-, egészségügyi-, kulturális létesítmények kertjei) és a felsorolt zöldfelületi elemeket összekapcsoló utak mentén létesített fasorokból és útfásításokból áll.

A település üdülőterülete a belterülettől kissé elszakadva a Ráckevei-Soroksári Dunaág mentén valamint a település északi igazgatási területére benyúló holtág mentén alakult ki. A

¹ Különösen ide tartozik a Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció.

² Bővebben lásd: MAKKOS Nándor: Önkormányzatok gyermekek esélyteremtésével kapcsolatos felelőségéről JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXIV. évfolyam 5. pp 36-40 (2022).

meglévő üdülőterület mára már szinte teljesen beépült, az üdülőépületek rendezettek. Legrégibb része a Dunasor-i üdülőterület, ahol a telkek keskenyek, kisméretűek, a sűrű beépítés kisajátította a Duna partot. Hétvégén kisebb népvándorlás indul meg a szigetcsépi Duna-ág felé, ami pihenést, kikapcsolódást, élményt és felfrissülést kínál a horgászoknak. Az üdülőtelkek további kialakítására már nem lenne szükség, ehelyett a faluban erősíteni kellene a turisztikai infrastruktúrát, mely napjainkban szinte a nullával egyenlő, közösségi, idegenforgalmi, szabadidőközpontokra lenne szükség, hogy az ide érkezők minél szélesebb választékot találjanak és ne csak egy napra maradjanak a településen. Az üdülőterület a csend a jó levegő és a horgászat szerelmeseit vonzza leginkább. Egyre többen választják nyaralójukat állandó életterükké. A főváros közelsége is sok esetben pozitívum volt a nyaralóvásárlásnál. A gazdasági válság elhúzódó hatásaként egyre több az olyan üdülő, amit már alig-alig látogatnak és a helyi adó befizetése is gondokat okoz.

Közüzemi infrastruktúrájáról elmondható, hogy kielégíti a helyi lakosság igényeit, az elektromos áram, az ivóvíz, csatorna és a gázszolgáltatás a lakosság számára széles körben elérhetőek.

A település a Csepel-sziget középső részén a Ráckevei-Soroksári Dunaág és a Duna főága között terül el, Budapesttől 30 kilométerre. Elérhetjük a Budapest-Ráckeve közötti HÉV-vel, az 5101-es számú úton autóval, illetve a Csepel-Makád buszjáráttal. A települést átszeli az 5101 számú közlekedési út, amely a sziget főközlekedési útvonala. A települést menetrend szerinti autóbuszsal, valamint HÉV-vel lehet megközelíteni.

Közintézményekkel való ellátottság: A település minden olyan közintézménnyel rendelkezik, amely szükséges az itt lakók szociális, kulturális ellátásához. Néhány épület állapota viszont erősen leromlott, ezért pályázati források bevonásával igyekszünk azokat felújítani, illetve újat építeni. A saját forrás mellé ehhez jelentős támogatásra is szükség lenne. Középületeink mára már akadálymentesítettek. Büszkeségünk a teljes fizikális és infokommunikációs akadálymentesítéssel rendelkező óvoda és egészségház (orvosi rendelő, védőnői szolgálat, fiókgyógyszertár), ahol a gyermekek korán megtapasztalhatják a fogyatékkal élők életét megkönnyítő technikai vívmányokat.

A település sportélete sokrétű és tevékeny. A község kereskedelmi és vendéglátó hálózata az utóbbi években rohamosan leépült. Szigetcsép egészségügyi ellátottság jó, új egészségház

Szigetcsép község lakosainak száma (ami nem egyenlő a lakónépesség számával):

- 2018. évben 2471 fő;
- 2019. évben 2550 fő;
- 2020. évben 2629 fő;
- 2021. évben 2699 fő;
- 2022. évben 2855 fő;

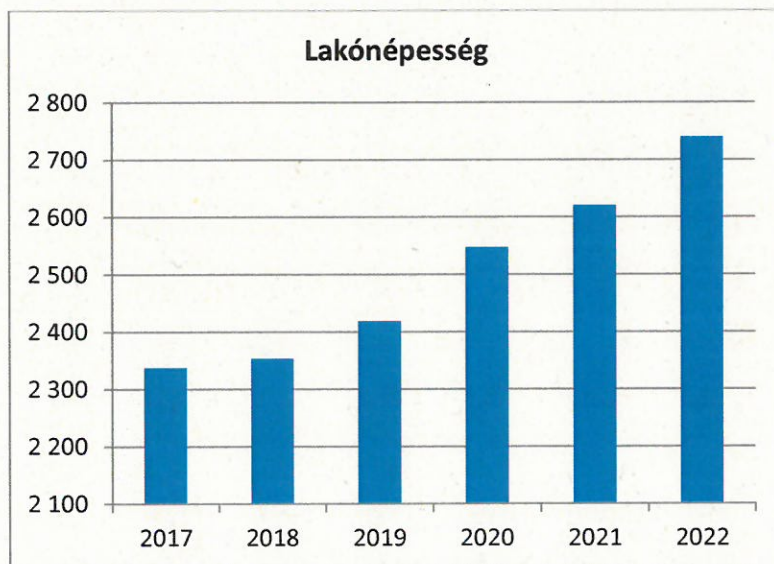
A lakónépesség száma folyamatosan emelkedik, amely elsősorban a pozitív migrációnak köszönhető, ugyanakkor a jelenség az újonnan kialakított utcákban történő építkezések számának növekedésével is magyarázható. A település ezen részét benépesítik azok a fiatalok, akik elsősorban az állam által biztosított kedvező hitelfelvételi lehetőségek és a családtámogatási kedvezmények igénybevételével építik fel otthonaikat.

A halálozási adatok számának növekedését a településen működő Időotthonban történt elhalálozások száma nagymértékben befolyásolja. A település a budapesti agglomeráción kívül

helyezkedik el, ugyanakkor mégis elmondható, hogy a fővárosból való kiköltözés itt is éreztette hatását. A beköltözés elsősorban a kiöregedett, elhalálozott lakosság helyére történt.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	2 338	bázis év
2018	2 354	100,68%
2019	2 419	102,76%
2020	2 548	105,33%
2021	2 621	102,86%
2022	2 740	104,54%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

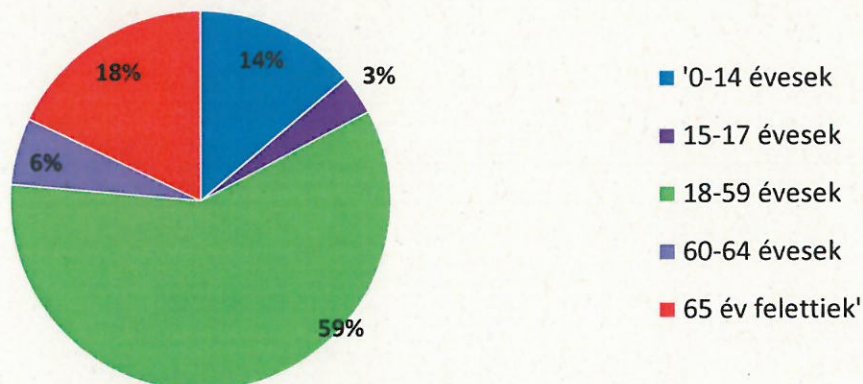


2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

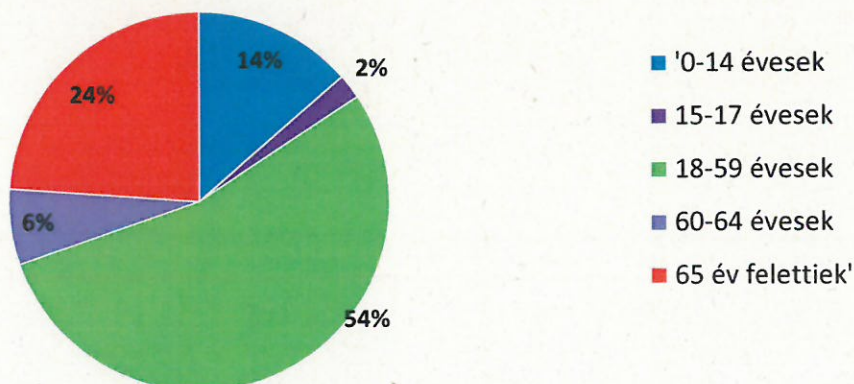
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 294	1 335	2629	49,22 %	50,78%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			85	3,23%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	180	182	362	6,85%	6,92%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	44	28	72	1,67%	1,07%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	765	720	1485	29,10 %	27,39%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	74	86	160	2,81%	3,27%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	231	319	550	8,79%	12,13%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

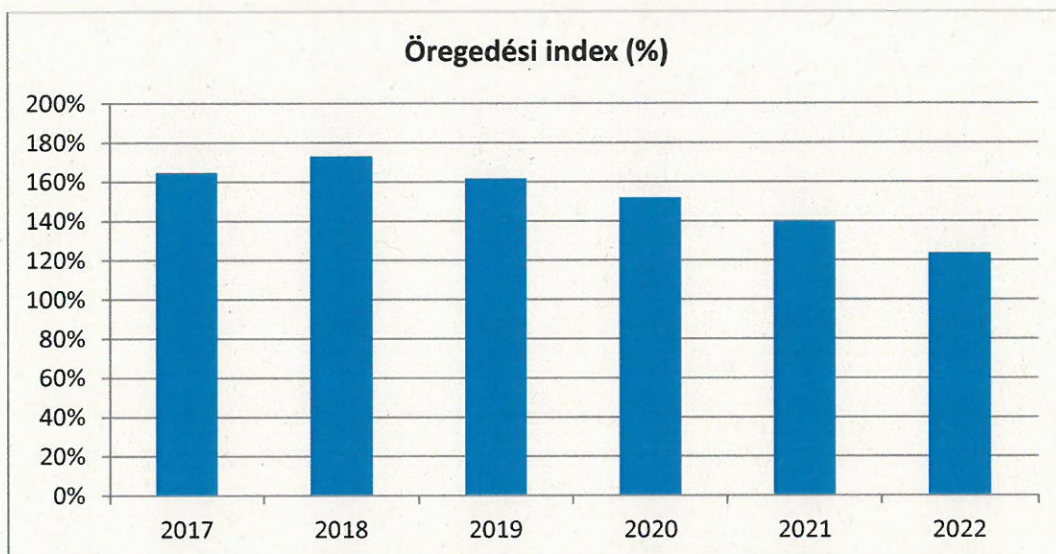


Állandó népesség - nők életkori megoszlása



3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	488	296	164,86%
2018	518	299	173,24%
2019	529	327	161,77%
2020	550	362	151,93%
2021	550	393	139,95%
2022	560	452	123,89%

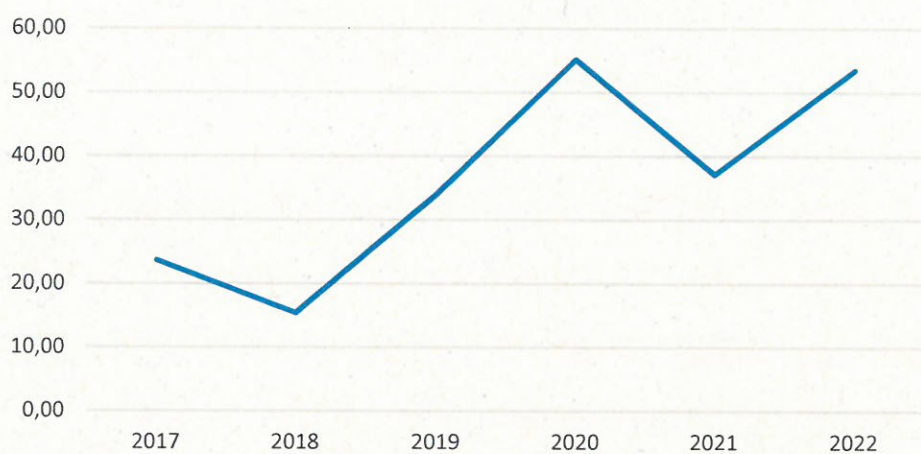
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	23,65
2018	15,35
2019	33,94
2020	55,16
2021	37,14
2022	53,48

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

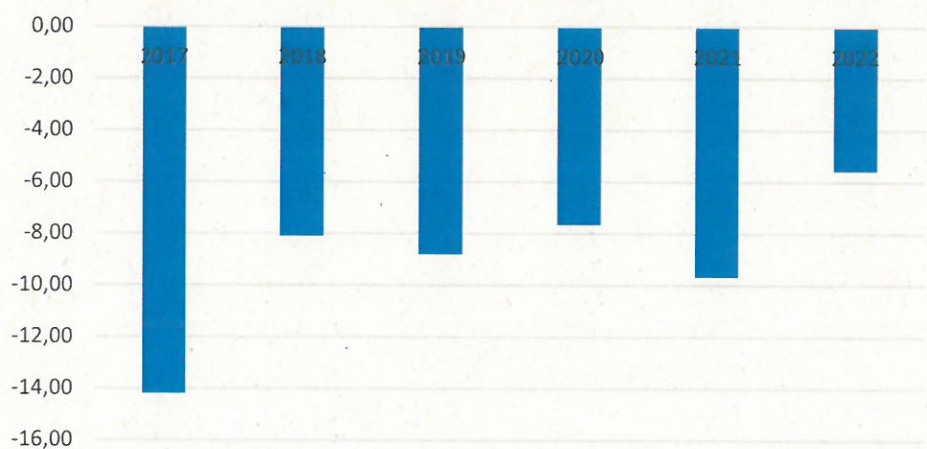


5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	-14,19
2018	-8,10
2019	-8,80
2020	-7,65
2021	-9,67
2022	-5,57

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő)



Értékeink, küldetésünk

Szigetcsép 3 nemzetiségű település. A helyi önkormányzat képviselő-testülete mellett német és szerb önkormányzat is képviseli a lakosok érdekeit, gondoskodik a hagyományok őrzéséről.

A nemzetiségi nyelvoktatás már az óvodában megkezdődik a gyermekek életkorának megfelelő játékos formában. Ezekre az alapokra épít a helyi általános iskola, amelyben kiválóra minősített művészeti oktatás is folyik.

A település lakosságából adódik, hogy az emberek ismerik egymást, figyelnek egymásra.

A több nemzetiség együttéléséből adódik az elfogadás, a tolerancia, a különböző kulturális értékek megismerése és befogadása.

Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja:

Szigetcsép település Önkormányzata a HEP elfogadásával érvényesíteni kívánja különösen a HEP részét alkotó helyzetelemzés (HEP HE) és az intézkedési terv (HEP IT)³ által:

- diszkriminációmentességet,⁴
- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,⁵
- a közösségi közlekedéshez, és közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,⁶
- a szegregációmentességet, különösen a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.⁷

A Helyi Esélyegyenlőségi Programok, HEP-ek célja különösen az önkormányzati képesség terén a helyi jogalkotási folyamat eredményesebbé tétele, s ehhez kapcsolódóan a partnerség erősítése, továbbá az önkormányzat által ellátott igazgatási szolgáltatások megszervezésének finomhangolása, a társadalmi kohézió erősítése, a fejlesztési forrásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, valamint a tervezési eszköztár bővítése. A kialakult gyakorlattal ellentétben – mely gyakran öt célcsoportot említ – a cél különösen hat célcsoport, a mélyszegénységben élők, romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők esélyeinek javítását célozza minden településen. Valójában számolni kell a tanyán élő, és több hátránnyal egyidejűleg érintett célcsoport tagjaival is. Összességében elmondható, hogy a védelemnek és az esélyek biztosításának a kevesebb lehetőséggel rendelkező személyek helyzetének javítását nagyobb intenzitással kell szolgálnia, mint másokét. A HEP-ek létrehoznak egy egységes a minisztérium számára hasznosítható értékelési rendszert is az egyes HEP-ek összehasonlíthatósága által, különösen akkor, ha az önkormányzatok a HEP-ek tartalmi kereteit nem változtatják meg. „Annak érdekében, hogy az érintett célcsoportok (tartósan rászoruló - romák, gyerekek, idősek, nők, fogyatékkal élők) helyzetének változása és problémáik kezelése érdekében tett intézkedések országos szinten is nyomon követhetők legyenek, a programokat a települési önkormányzatok egységes elvek mentén kell, hogy elkészítsék.”⁸

³ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (1) bek.

⁴ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. ab) pont.

⁵ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 5 § (1) bek. e) pont.

⁶ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. bb) pont.

⁷ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. b), ba), ca) pont.

⁸ MAGYAR NEMZETI TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁSI STRATÉGIA (MNTFS) II. TARTÓSAN RÁSZORULÓK – SZEGÉNY CSALÁDBAN ÉLŐ GYERMEKEK –ROMÁK (2011–2020) Frissített változat. p. 119.

A HEP-ek alkalmat és lehetőséget teremtenek helyi együttműködések generálására, és elősegíthetik az önkormányzatok közötti megállapodások megkötését is. A HEP-ek kimondott célja az MNTFS és más felzárkóztató programok érvényre juttatása statisztikai adatok és a mentorok személyes támogatása által is.⁹

A HEP helyzetelemző részének céljai:

Elsődleges cél figyelembe venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.¹⁰ E mellett fontos a célcsoportokba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférés alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További cél meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak.

A HEP IT céljai:

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza. Cél a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.¹¹ További cél meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozható meg annak az együttműködési rendszernek a felállítása, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége:

A HEP-ek nem csupán a nemzeti felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.¹²

A felzárkózási politika helyi szintű lábaként 2013-tól kialakult a HEP-ek elkészítésének új rendszere. Célja, hogy a településeken élő, esélyteremtés szempontjából támogatásra szoruló társadalmi csoportok – különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, fogyatékkal élő személyek, nők és az idősek – helyzete és életminősége javuljon.¹³

⁹ MAKKOS Nándor: Nők esélyegyenlőségéről JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXIV. évfolyam 6. pp 36-40 (2022).

¹⁰ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (4) bek.

¹¹ Alaptörvény XV. cikk. (4) bek., 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (3-4) bek.

¹² Alaptörvény XXV. cikk.

¹³ MNTFS 2030. p. 166.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország nemzetközi és szupranacionális jogból származó kötelezettségeire, és a nemzeti hagyományaira való tekintettel, az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód előmozdítása nemzeti feladat. Az Alaptörvény különösen a II. cikk, és a XV. cikk (4) pontjára való tekintettel megállapítható, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A HEP elkészítésének kötelezettségét az Ebktv. 31. § (1) bekezdése tartalmazza. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendelete,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete tartalmazza.¹⁴ A HEP alkalmazása során figyelemmel kell lenni más, az esélyegyenlőséget érintő jogszabályra is, különösen:
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (Njt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 2/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az esélyteremtés terén a nemzetközi, a szupranacionális, és a nemzeti célkitűzések egybeeshetnek. Nemzetközi¹⁵ célkitűzések:

1. **Nincs szegénység**
2. **Nincs éhség**
3. **Jó egészség és jó közérzet**
4. **Minőségi oktatás**
5. **Nemek közötti egyenlőség**
6. **Tiszta víz és higiénia**
7. **Megfizethető és tiszta energia**

¹⁴ Vö. Jat.24. § (1) bek.

¹⁵ Forrás: Az Egyesült Nemzetek Szervezetének (2017) határozata, amelyet a Közgyűlés 2017 július 6-án fogadott el, a Statisztikai Bizottságnak a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrenddel kapcsolatos munkája (A/RES/71/313).

8. **Tisztességes munka és gazdasági növekedés**
9. Ipar, innováció és infrastruktúra
10. **Csökkentett egyenlőtlenség**
11. Fenntartható városok és közösségek
12. Felelősségteljes fogyasztás és termelés
13. Klíma akció
14. Élet a víz alatt
15. Élet a szárazföldön
16. **Béke, igazságosság és erős intézmények**
17. **Partnerség a célokért**

Szupranacionális¹⁶ célkitűzések:

A Területi Agenda figyelembe veszi a közelmúltbeli szakpolitikai kereteket és menetredeket.¹⁷ Európa egységességének megőrzéséhez elengedhetetlen, hogy **hidat képezzünk** az eltérő jövedelmű, oktatási háttérű, kultúrájú, vallású, valamint különböző hagyományokkal rendelkező emberek között. Elő kell segítenünk a civil társadalom tagjai közötti együttműködést, és fokoznunk kell a szolidaritásukat a **szegregáció csökkentése**, valamint a **társadalmi befogadás** előmozdítása érdekében, a **sokszínűséget** pedig az **általános jóllét** szolgálatába kell állítanunk.¹⁸

Nemzeti célkitűzések:

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát (1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.), majd 2014-ben a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t (1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.) 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), illetve a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021–2024. évekre szóló kormányzati intézkedési terve (Kormány 1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozata) amely a következő évekre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait:

- I. Születés és gyermekkor
- II. Köznevelési, szakképzési, felsőoktatási rendszer – óvodától egyetemig
- III. Ifjúsági ügyek, gyermekvállalás, családalapítás, életmód
- IV. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság
- V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés – lakhatási és energiaszegénység – környezettudatosság, környezetvédelem
- VI. Testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás
- VII. Roma identitás, közösségépítés, szemléletformálás, jogérvényesítés
- VIII. A Stratégia megvalósításának intézményrendszere, hazai és Kárpát-medencei partnerség
- IX. A stratégia nyomon követése, monitoring

¹⁶ Forrás : Területi Agenda 2030.

¹⁷ Forrás : Területi Agenda 2030 : Idetartozik többek között az Egyesült Nemzetek Szervezetének a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje és a fenntartható fejlődési célok (2015), a Párizsi Megállapodás (2015), az Egyesült Nemzetek Szervezetének Új városfejlesztési menetrendje (2016), az Európai Bizottság „Fenntartható Európa 2030-ra” című vitaanyaga (2019), a 2021–2027- es időszakra szóló, jövőbeli uniós kohéziós politikára irányuló javaslat (2018), az Európai Unió városfejlesztési agendája (2016), az Új Lipcsei Charta (2020), a Jobb életminőség a vidéki területeken című Cork 2.0 nyilatkozat (2016), az OECD város- és vidékpolitikára vonatkozó elvei (2019), az európai zöld megállapodás és az ahhoz kapcsolódó Fenntartható Európa beruházási terv és méltányos átállási mechanizmus (2020), az uniós helyreállítási program (2020), valamint az Európai Unió Tanácsa releváns következtetései.

¹⁸ Bővebben lásd: MAKKOS Nándor: A szegregátumok megszüntetésének lehetőségéről JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383) : XXV. évfolyam 3.szám pp 40-44 (2023)

Társadalmi felzárkóztatást az MNTFS-en kívül, különösen az alábbi nemzeti stratégiák, programok tartalmazzák:

1. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
2. Digitális Gyermekvédelmi Stratégia (2016-)
3. Magyarország Digitális Oktatási Stratégiája (2016-)
4. Nemzeti Tehetség Program (2008-2028)
5. Nemzeti Környezetvédelmi Program (2022-2026)
6. Új Roma Stratégia (2019-2030)
7. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)¹⁹
8. Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023-2024)
9. Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

1. „Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

2. Az Országgyűlés 88/2009. (X. 29.) OGY határozata a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról (2009-2024)

A magyar Ifjúságpolitikai Stratégia két elsődleges dokumentumból áll: A Nemzeti Ifjúságvédelmi Stratégiából és a A Kormány 1494/2011. (XII. 27.) Korm. határozata az Új Nemzedék Jövőjéért Program, a Kormány ifjúságpolitikai keretprogramjának elfogadásáról. A Nemzeti Ifjúsági Stratégia (NIS) Magyarország nemzeti ifjúsági stratégiája, amelyet a magyar Országgyűlés 2009-ben fogadott el, és 2024-ig érvényes. A NIS felvázolja a magyarországi fiatalok fejlődésének optimális irányait. A stratégia célja, hogy a fiatalokat folyamatos, innovatív és modern erőforrásnak tekintse, amely képes hozzájárulni a társadalomhoz. A NIS három fő fókusztérülettel rendelkezik: a részvétel, a kapcsolat és a felhatalmazás. A magyar kormány akciótervet is kidolgozott a NIS megvalósítására, amelyet 2010-ben hagytak jóvá.

3. Magyarország Digitális Gyermekvédelmi Stratégiája (2016-)

A Kormány a1488/2016. (IX.2.) Korm. határozattal elfogadott Magyarország Digitális Gyermekvédelmi Stratégiáját az InternetKon eredményei alapján készítette el a magyar társadalom és a magyar nemzetgazdaság digitális fejlesztését célzó Digitális Jólét Programot. A program részeként elkészült Magyarország Digitális Gyermekvédelmi Stratégiáját a fentiekén túl az a felismerés hívta életre, hogy a digitális kultúra egyre növekvő mértékben, meghatározó módon befolyásolja mindennapi életünket, társadalmunkat és gazdaságunkat. A tudatos internethasználat mint a digitális kultúrához való hozzáférés csatornája az egyik legfontosabb, rendkívül összetett képesség. Amennyiben a megfelelő képességekkel rendelkező fiatalok biztonságos környezetben tudják használni a digitális világ nyújtotta lehetőségeket, úgy nemcsak a saját egyéni versenyképességük javul, hanem közösségüké, így összességében az országé is.

¹⁹ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

4. Magyarország Digitális Oktatási Stratégiája (2016-)

A Kormány által 1858/2016. (XII. 27.) Korm. határozattal elfogadott Magyarország Digitális Startup Stratégiáját az a felismerés hívta életre, hogy a digitális átalakulás nem választás kérdése: olyan elkerülhetetlen jelenség, amelyre mindenkinek fel kell készülnie, hiszen 20. századi tudással senki nem lehet versenyképes a 21. században. A digitális eszközöket és szemléletmódot be kell vinni a tantermekbe, mivel napról napra mélyebben integrálódnak a hétköznapi életünkbe is. A felnövekvő generáció versenyképessége, munkaerőpiaci esélyei szempontjából is elkerülhetetlen az oktatási rendszer azonnali és radikális digitalizálása: most dől el, hogy a magyar fiatalok milyen szerepet töltenek majd be az európai munkaerőpiacon, ahogy az is, hogy a magyar nemzetgazdaság milyen szerepet kaphat a nemzetközi versenyben. A felkészülés legjobb eszköze természetesen az oktatásban való tudatos részvétel, az egész életen át tartó tanulás. Ennek megfelelően a DJP kiemelt területei közé tartozik Magyarország Digitális Oktatási Stratégiájának elkészítése, hiszen a 21. században nem lehet múlt századi módszerekkel tanítani és tanulni.

5. Nemzeti Tehetség Program (2008-2028)

A 126/2008. (XII. 4.) OGY határozat a Nemzeti Tehetség Program elfogadásáról, a Nemzeti Tehetség Program finanszírozásának elveiről, valamint a Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum létrehozásának és működésének elveiről:

Magyarország gazdasági kibontakozása a tudás- és képességigényes ágazatok fejlesztésével valósulhat meg. Ezen ágazatok fejlődése szempontjából kulcsfontosságú, hogy az adott tudás- és képességtartalomban kiemelkedő teljesítményre képes fiatalok, a tehetségek felszínre kerülnek-e, tehetségük kibontakozhat-e, hasznosulhat-e, a tehetségek pályájukon kellő és folyamatos segítséget kapnak-e és - mindezek következtében - képes lesz-e az ország megtartani a legkiválóbb tehetségeit.

A tehetségek megtalálása és folyamatos fejlesztése a tehetséges fiatal számára mással nem pótolható kitörési, érvényesülési esélyt jelent. A tehetségek ma már egy adott ország versenyképességét meghatározó kulcs tényezővé léptek elő. Ebből is következően a tehetségek megtalálása nem csak a tehetségek és családjuk magánügye, hanem nemzeti ügy, hiszen a tehetség hasznosulása a közvetlen haszon mellett a legversenyképesebb termelés kifejlesztésével és idevonzásával is a teljes nemzetnek többletlehetőségeket teremt. Így a tehetségek segítésének nemzeti programja gazdasági, esélyjavító és társadalomépítési program is.

A tehetségsegítés komplex formái szervesen illeszkednek a köz- és felsőoktatás megújítását célzó törekvésekhez, a kompetencia alapú, az egyének tanulási sajátosságait is figyelembe vevő oktatás elterjesztéséhez. A tehetségek segítése és fejlesztése az életpálya helyes irányba terelését, az életpálya sikerességének segítését, az innováció és kreativitás ösztönzését és elterjedését, a gazdasági növekedést, a magasabb versenyképességet, az esélyegyenlőtlenségek csökkentését, a magasabb társadalmi mobilitást, a hátrányos helyzet leküzdését és a kistérségek, valamint az egész társadalom kohézióját egyaránt szolgálják. A Nemzeti Tehetség Programnak a foglalkoztatási stratégiában példa- és értékteremtő szerepe van, a magyar gazdaság fejlődésében pedig kitörési pont lehet.

A tehetségek segítése nem áll meg a határoknál. A határon túli magyarság tehetségsegítőik hagyományainak megismerése, hasznosítása, a határon túli kezdeményezésekkel való folyamatos együttműködés a tehetségsegítést ilyen értelemben nemzeti üggyé is teszi.

A tehetségek segítésében eddig elért, és a Nemzeti Tehetség Program megvalósítása során várható további eredmények nemcsak Magyarország, hanem az Európai Unió egésze számára is kiemelkedően értékes, más országokban is adaptálható tapasztalatot jelenthetnek, amelynek terjesztése hozzájárul az ország nemzetközi elismertségének növekedéséhez.

6. Nemzeti Környezetvédelmi Program (2022-2026)

Az Országgyűlés 62/2022. (XII. 9.) OGY határozata a 2026-ig szóló 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programot. A program stratégiai és horizontális céljai: 1. Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése. 2. Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata. 3. Az erőforrás-takarékosság és hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése. 4. A környezetbiztonság javítása. 5. A társadalom környezettudatosságának növelése. 6. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség erősítése.

Környezeti nevelés és oktatás keretében szükséges különböző környezeti nevelési és oktatási programok megerősítése. Köznevelési intézményekben a környezeti nevelés, és a fenntartható életmódra nevelés részét képezi a nevelési-oktatási feladatoknak. Kereteit elsősorban az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja és a Nemzeti Alaptanterv jelentik, valamint az erre épülő kerettantervek ajánlásai. A környezeti nevelés egészintézményes kiválósági hálózata a Magyarországi Zöld Óvodák Hálózata, valamint a Magyarországi Ökoiskola Hálózat. Jelenleg hazánkban minden negyedik gyermek Zöld Óvodába és minden harmadik tanuló ökoiskolába járhat. A felsőoktatásban tovább gyarapodtak a környezet- és természetvédelmi tárgyú graduális, posztgraduális és PhD programok. A környezeti nevelés és oktatás a személyes példaadással párosuló ismeretátadáson keresztül, a képzés pedig a fenntarthatóságra neveléssel, az ehhez szükséges tudás átadásával ösztönzi a környezettudatos szemlélet alakulását annak érdekében, hogy az egyén képes legyen döntéseiben és életvitelében is alkalmazni, viselkedése szerves részévé tenni az elsajátított ismeretanyagot.

7. Új Roma Stratégia (2019–2030) (A stratégia csak a határozatban megjelölt településeket érinti)

A Kormány 1426/2019. (VII. 26.) Korm. határozata az Új Roma Stratégiával (2019–2030) összefüggő feladatok meghatározásáról című dokumentumban a) megállapítja, hogy az általa megtárgyalt Új Roma Stratégia (2019–2030) című dokumentum (a továbbiakban: Stratégia) intézkedési tervek és intézkedések kidolgozásának alapjául szolgálhat; b) felhívja a miniszterelnöki biztos kinevezéséről szóló 3/2019. (IV. 18.) ME utasítással kinevezett miniszterelnöki biztost (a továbbiakban: miniszterelnöki biztos) és a belügyminisztert, hogy a Stratégia tervezetét egészítsék ki a 2021–2027-es európai uniós tervezési ciklus forrásfelhasználásának feltételeiről szóló elemekkel. Felelős: miniszterelnöki biztos belügyminiszter Határidő: a feltételek ismertté válását követő 90. nap 2. A Kormány a) egyetért azzal, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a „Felzárkózó települések” programjában kijelölt 30 település mellett Csörög, Monor és Nagybárcány településeken fejlesztési programot indítson, valamint felhívja a belügyminisztert, hogy a miniszterelnöki biztos együttműködésével és az érintett miniszterek bevonásával gondoskodjon e három településnek a „Felzárkózó települések” programjába történő bevonásáról a következő fejlesztési feladatok megvalósításával: aa) Csörög településen közösségi tér kialakítása, komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások kiszélesítése, valamint a gyermekjóléti alapellátások fejlesztése, ab) Monor Tabán városrészében felújítás alá eső házak, illetve a közfürdő állapotának felmérése, az ingatlanok tulajdonjogi helyzetének rendezése, lakások vásárlása, a településrész képének, lakhatási viszonyainak javítására infrastrukturális beruházások kivitelezése, ac) Nagybárcány településen komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások fejlesztése, a közösségfejlesztést célzó infrastrukturális fejlesztés és programok indítása; Felelős: belügyminiszter miniszterelnöki biztos érintett miniszterek Határidő: azonnal b) felhívja a belügyminisztert, hogy tegyen javaslatot a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló 1404/2019. (VII. 5.) Korm. határozat 1. pontjában meghatározott települési körből a bevonásra javasolt következő 30 településre.

8. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)²⁰

1. Az Akcióterv a családi élet és munkavállalás összehangolásának további támogatását tűzi ki célul, amelyet a következő konkrét intézkedésekkel javasolt elérni:

- a) A női-férfi munkamegosztás elősegítése
- b) A nők „láthatatlan”, „fizetetlen” munkájának fokozott elismerése
- c) A munka és családi élet összehangolása a nők és férfiak között a gyermekgondozási szabadság tekintetében
- d) A gondozási feladatokban való állami és munkaadói segítségnyújtás munkahelyi, vállalati bölcsődék és óvodák számának növelésével figyelembe véve a meglévő óvodák kapacitását;
- e) Szemléletmód formálás az oktatásban
- f) Szemléletmód formálás a vállalati magatartásban az 1201/2015. (IV. 9.) Korm. határozatban foglalt a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó Cselékvési Terv aktualizálása a vállalatok felelős magatartásának erősítése érdekében;
- g) Család-és gyermekbarát környezet kialakítása

2. A nők részvételének segítése azokon a területeken, ahol az jelenleg alacsony.

3. A nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági, egészségi és szociális védelmének megteremtése.

9. Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023–2034)

A 81/2009. (X. 2.) OGY határozat az Idősügyi Nemzeti Stratégiáról című dokumentum az aktuális gazdasági-társadalmi környezethez viszonyulva határozza meg az idősügyi stratégia célkitűzéseire szükséges kormányzati beavatkozási feladatokat. Az életkor meghosszabbodásával a népesség egyre nagyobb arányát alkotó idős generáció mind erőteljesebb társadalmi hasznosságának előmozdítása fontos feladat, megkerülhetetlenül fontos cél. Az idősekről való gondolkodás felöleli a jogbiztonság, kommunikáció, nyilvánosság, képzés, élethosszig tartó tanulás, egészségügy, rehabilitáció, mentális egészség, szociális ellátások, nyugdíjügy, foglalkoztatás, kultúra-közművelődés, sport-rekreáció, strukturált szabadidő-eltöltés, esélyegyenlőség, társadalmi kirekesztődés megelőzése, életútmodell, önkéntesség, generációk közötti együttműködés területeit és kapcsolódási pontjait. A stratégia prioritásai:

1. Esélyegyenlőség, pozitív reakciók az idősödés és a hosszabbéletűség Társadalompolitikai kihívásaira, fellépés az ageizmus ellen

A Stratégiában megfogalmazottak rámutatnak arra, hogy fokozni kell az érintettek bevonását és az e céllal történő együttműködések fejlesztését a különböző szektorok (kormányzati, nonprofit, for-profit, informális közösségek), a különböző szakpolitikák és különböző szolgáltató partnerek között. A társadalmi szemlélet változtatása azért is szükséges, hogy csökkenjen az idősekkel szembeni negatív sztereotípiák térnyerése.

2. Társadalmi részvétel és bevonódás, közösségi megbecsültség

A Stratégia lényege egy társadalmi szemléletváltás elfogadtatása és érvényre juttatása, mely szerint az idősödésről való gondolkodásban lényeges a meglévő képességek megőrzése, szunnyadó készségek előhívása.

3. Élethosszig tartó fejlődés, törekvés az életöröm, az autonómia megőrzésére és az önmegvalósításra

Az idősek számára képzésekkel is biztosítani kell az önellátás és az életminőségük megőrzésével kapcsolatos ismereteket. Meg kell teremteni a feltételeit az élethosszig tartó tanulásnak, az

²⁰ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

önsegítés lehetőségeinek és az önkéntesség szélesebb körű kiépítésének, a generációk közötti együttműködés lehetőségeinek bővítését is.

4. Biztonság és megfelelő életminőség, a betegségek kockázatának alacsonyan tartása, az emberi méltóság megőrzése és a funkcionális önállóság elősegítése

Az idős emberről a maga emberi teljességében kell gondolkodni. A figyelmet az emberi élet kiteljesedésére kell fordítani és nem szabad kizárólag a szociális és egészségügyi vonatkozásokra leszűkíteni. A Stratégia alapvető irányelve és az időspolitikai fejlesztés egyik célja, hogy az időskorúak jól-léte szempontjából a személyre szabott szolgáltatások széles köre álljon rendelkezésre, figyelembe véve azt, hogy az időskorú személyeknek egyéneként eltérő társadalmi és kulturális szükségleteik vannak. Az időseknek úgy kell hozzáférniük a különféle szolgáltatásokhoz, hogy azok leginkább igazodjanak a saját szükségleteikhez (a „se többet, se kevesebbet, mint amire éppen szükség van” elv érvényesítése). Az idősek számára minőségi szempontok alapján is ismereteket kell nyújtani a szolgáltatások biztonságáról, megbízhatóságáról, hozzáférhetőségéről és felhasználóbarát voltukról.

5. Aktivitását és függetlenségét, társadalmi presztízsét megőrző idősödő és idős ember

Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok elérését szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind megelőző (pro-aktív), mind a jelenlegi helyzetre választ adó (reaktív) megközelítéseket tartalmaznak. A Stratégiában foglaltak megvalósítása a társadalom valamennyi csoportját érinti – a fiataloktól a nagyon idősekig. A Stratégiában megfogalmazott időspolitika megvalósítása lehetővé teszi az idősek önbecsülésének növelését, méltóságának megőrzését, valamint a társadalom többi korcsoportja részéről az idősekkel szembeni tisztelet növelését.

10. Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el az Országos Fogyatékosügy Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt, hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek.

Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy egyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben. Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelnyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviselőjét ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

2.1 Kapcsolódás stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület által elfogadott (2014-2019; 2020-2024) Gazdasági Programjának legfontosabb feladata, „hogyan összegezze, rendszerezze, és egységenként láttassa mindazokat a törekvéseket, célokat és eszközöket, amelyek községünk és lakói jobb életminőségét szolgálják a jelzett időszakokra vonatkozóan és azon túlmutatóan is.”

A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól, mely helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján az önkormányzat a településrendezési feladatát a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Településképi Arculati Kézikönyv és településképi védelméről szóló helyi rendelet

A településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvényben kapott felhatalmazás alapján, községünk sajátos településképi védelme és a későbbi építkezések településképi szempontból való szabályozása érdekében elfogadásra került a 15/2017. (XII. 19.) önkormányzati rendelet a településképi védelméről (TKR) és az azt megalapozó szakmai munkaanyag, a településképi arculati kézikönyv (TAK).

A kézikönyv közérthető formában dolgozza fel és elemzi a község jelenlegi épített és természeti környezetét, építészeti és településképi ajánlásokat ad a leendő építkezőknek, célul tűzve ki az építészeti kultúra emelését is. A könyv szemléletformáló anyag, a benne foglalt megállapítások túlmutatnak a rendelet-tervezetben foglalt kötelező előírásoknál.

A rendelet kötelező és választható szabályozási elemeket tartalmaz.

A kötelező szabályozás körébe tartozik a II. fejezet szerinti helyi védelem meghatározása, a helyi védelem alá helyezés és megszüntetés, valamint a helyi értékek nyilvántartásának a módja. Szigetcsépen helyi területi védelem nem kerül lehatárolásra, a helyi egyedi védelem alá helyezendő objektumok listáját a rendelet-tervezet 2. melléklete tartalmazza.

A rendelet III. fejezetében a településképi szempontból meghatározó területek lehatárolása történik, a IV. fejezetében a településképi követelmények kerülnek meghatározásra általánosságban és az egyes területekre vonatkozóan.

A rendeletben szabályozásra került a sajátos építmények, műszaki berendezések, valamint a reklámok, reklámhordozók és reklámnak nem minősülő hirdetésmények elhelyezésének a lehetősége is.

Az V. fejezet a településképi bejelentési eljárás lefolytatásának a módját tartalmazza. E szerint a törvény értelmében a polgármesteri hatáskörbe rendelt eljárást a reklámok és reklámhordozók elhelyezése előtt, valamint az építmények, épületek rendeltetésének, rendeltetési egységeinek megváltoztatása esetén le kell folytatni.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Szigetcsép tagja a Ráckeve és Környéke Gyermekjóléti és Családsegítő Intézményfenntartó Társulásnak. A Társulásra átruházott feladat és hatáskörök a tanyagondnoki szolgáltatás biztosítása, a szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, házi segítségnyújtás, nappali ellátás, családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás.

A társuláshoz való csatlakozás 2013. évtől történt. Ezt megelőzően is társulási formában biztosítottuk a feladatok ellátását Szigethalom székhelyű társulás tagjaként. A településen előforduló esetek száma nem teszi szükségessé önálló intézmény létrehozását és anyagi ráfordítás szempontjából is előnyösebb a feladatok ilyen formában történő ellátása.

Szigetcsép tagja továbbá a Ráckeve és Térsége Önkormányzati Beruházási Társulásnak, az RSD Parti Sáv Önkormányzati Társulásnak, valamint a Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulásnak is.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok,²¹ kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk helyismeretünket, a helyi intézmények és szervezetek rendelkezésére álló adatokat.

²¹ Különösen a közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv, és a szakképzési intézkedési terv.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Az emberi méltóság minden egyén, és társadalmi csoport tekintetében egyenlő, korlátozhatatlan, visszavonhatatlan, megkérdőjelezhetetlen. Nem megengedhető „A roma kisebbséggel szemben megfogalmazott olyan véleményesítő kijelentés, amely figyelmen kívül hagyja a mindenkit egyenlően megillető emberi méltóság értékét.”²² A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége abban az esetben fedi egymást, ha a roma személy egyúttal a mélyszegény célcsoportba tartozik. A romák és mélyszegények egy célcsoportban való említése a HEP-ben a munkahelyteremtéssel foglalkoztatással, oktatással és képzéssel, egészségügyi és szociális szolgáltatásokkal, szegregátummal, helyi közélettel kapcsolatban indokolt lehet.

Fontos, hogy a jogalkotó több irányból kívánja a nemzetiségi lakosság esélyeit növelni. Egyrészt, az Njt. 81 § (1) bek. által meghatározott nemzetiségi jogok, „különösen a kollektív nyelvhasználat, hagyományápolás és kultúra, a helyi sajtó, az esélyegyenlőség, társadalmi felzárkózás és a szociális ellátás kérdéskörében a nemzetiségi lakosságot e minőségében érintő helyi önkormányzati határozatot a képviselő-testület csak az e lakosságot képviselő települési nemzetiségi önkormányzat, ennek hiányában az országos nemzetiségi önkormányzat egyetértésével hozhatja meg.” Az Njt. 81 § (1a) bek. alapján, a nemzetiségi önkormányzat részére az (1) bekezdésben biztosított egyetértési joggal kapcsolatban, a nyilatkozat megtételére - jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában - harminc nap áll rendelkezésre. A határidő - bármely érdekeltnek a másik félhez intézett nyilatkozata alapján - egy alkalommal további tizenöt nappal meghosszabbodik. A határidő jogvesztő. Másrészt, az Njt. 115. § d) pontja alapján a helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata „d) a képviselt közösség érdekképviselésével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különös tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira.”²³

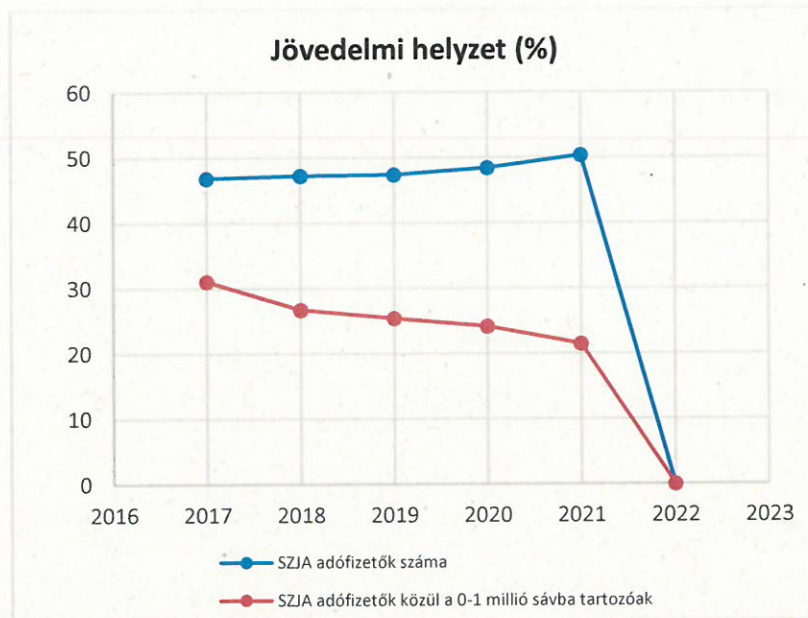
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	46,85	31,08
2018	47,23	26,74
2019	47,37	25,41
2020	48,42	24,19
2021	50,31	21,50
2022	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

²² Bővebben lásd : 828/2011. (VI. 22.) számú médiatanácsi határozat kivonata.

²³ 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól (Njt.)



A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai településünkön a tartós munkanélküli létből fakadó motivátlanság.

Pozitív jelenségként mutatkozik, hogy településünkön az állandó népesség körében fokozatosan növekszik az Szja adófizetők száma, és egyre csökken a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók aránya.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

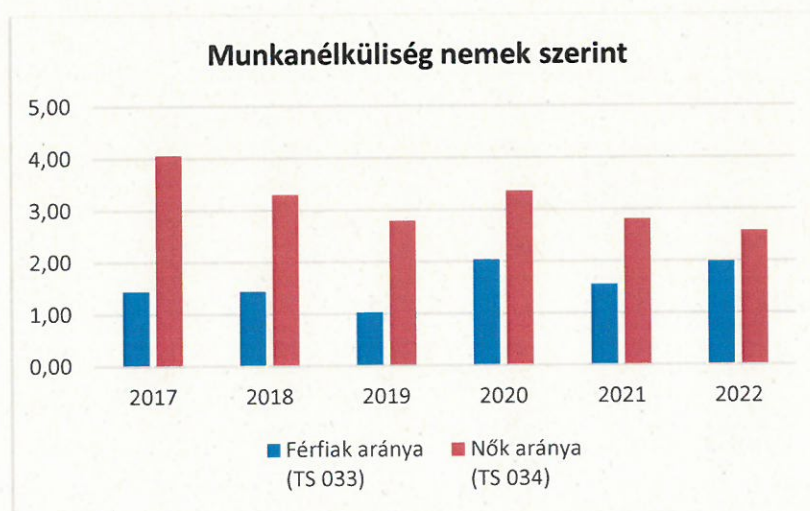
A regisztrált munkanélküliek száma az utóbbi években településünk vonatkozásában csökkenő változást mutat. Nem figyelhető meg olyan tendencia, hogy a nők sokkal hátrányosabb helyzetben lennének álláshoz jutás szempontjából.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek

száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	1,44	4,06	2,75%
2018	1,44	3,30	2,37%
2019	1,03	2,79	1,91%
2020	2,04	3,36	2,70%
2021	1,55	2,81	2,18%
2022	1,99	2,58	2,29%

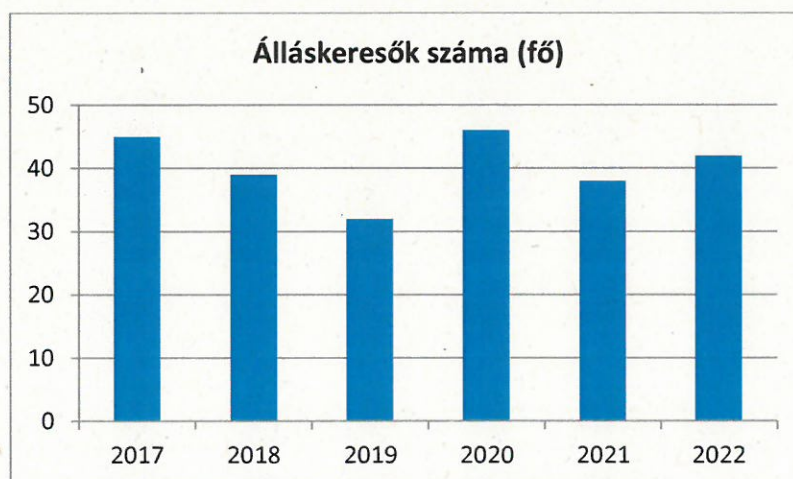
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



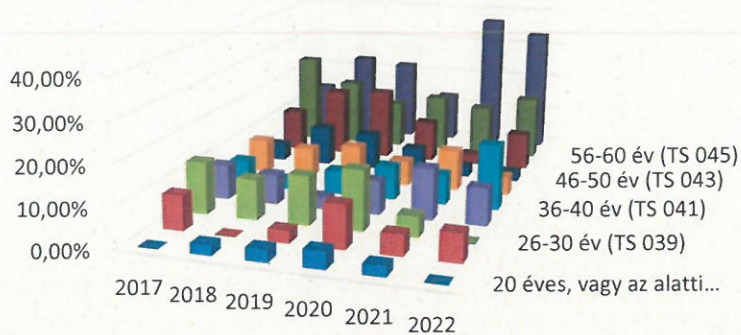
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	45	39	32	46	38	42
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	1,00	1,00	2,00	1,00	0,00
	%	0,00%	2,56%	3,13%	4,35%	2,63%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	4,00	0,00	1,00	5,00	2,00	3,00
	%	8,89%	0,00%	3,13%	10,87%	5,26%	7,14%
26-30 év (TS 039)	Fő	6,00	4,00	4,00	7,00	2,00	0,00
	%	13,33%	10,26%	12,50%	15,22%	5,26%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	3,00	1,00	4,00	5,00	4,00
	%	8,89%	7,69%	3,13%	8,70%	13,16%	9,52%
36-40 év (TS 041)	Fő	3,00	1,00	2,00	4,00	3,00	7,00
	%	6,67%	2,56%	6,25%	8,70%	7,89%	16,67%
41-45 év (TS 042)	Fő	4,00	3,00	3,00	3,00	4,00	2,00
	%	8,89%	7,69%	9,38%	6,52%	10,53%	4,76%
46-50 év (TS 043)	Fő	2,00	4,00	3,00	3,00	1,00	1,00
	%	4,44%	10,26%	9,38%	6,52%	2,63%	2,38%
51-55 év (TS 044)	Fő	5,00	7,00	6,00	5,00	1,00	4,00
	%	11,11%	17,95%	18,75%	10,87%	2,63%	9,52%
56-60 év (TS 045)	Fő	11,00	7,00	4,00	7,00	5,00	7,00
	%	24,44%	17,95%	12,50%	15,22%	13,16%	16,67%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	6,00	9,00	7,00	6,00	14,00	14,00
	%	13,33%	23,08%	21,88%	13,04%	36,84%	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint



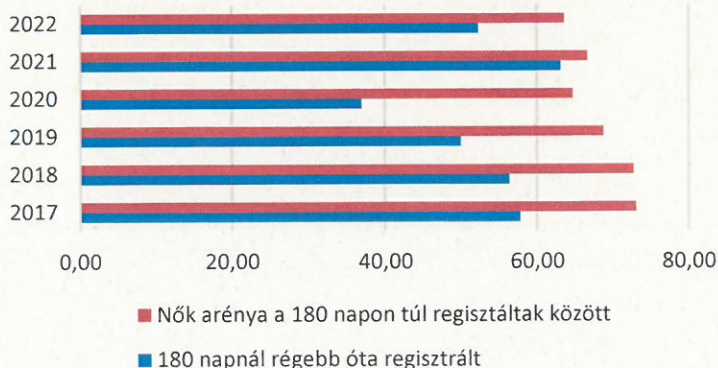
- 20 éves, vagy az alatti (TS 037)
- 21-25 év (TS 038)
- 26-30 év (TS 039)
- 31-35 év (TS 040)
- 36-40 év (TS 041)
- 41-45 év (TS 042)
- 46-50 év (TS 043)
- 51-55 év (TS 044)
- 56-60 év (TS 045)
- 61 éves, vagy afeletti (TS 046)

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	57,78	73,08
2018	56,41	72,73
2019	50,00	68,75
2020	36,96	64,71
2021	63,16	66,67
2022	52,38	63,64

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők



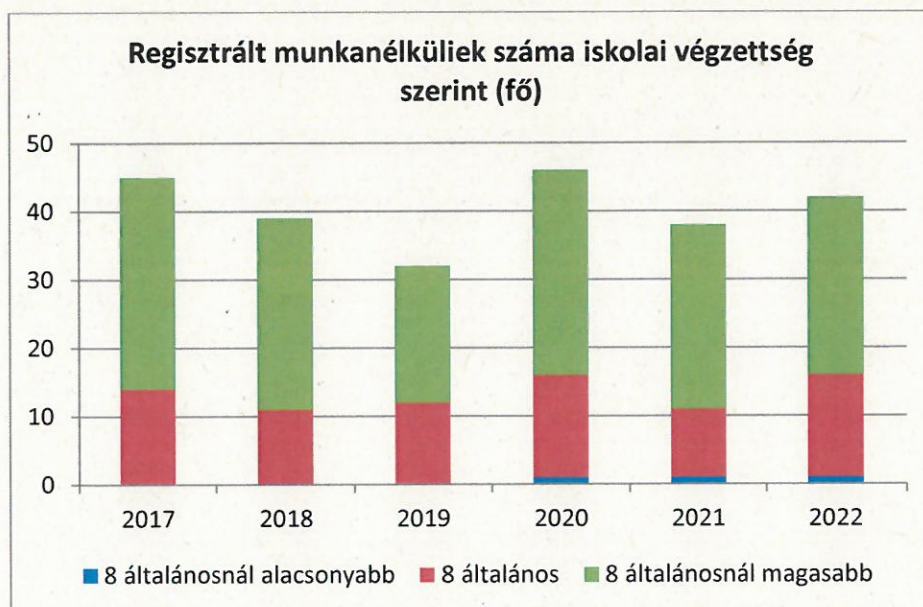
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az alacsony iskolai végzettségű lakosságra jellemző leginkább a motivátlanság, mivel elhelyezkedésük esetén sem kerülnek sokkal jobb anyagi körülmények közé. Esetükben különösen jellemző a részmunkaidős és ideényjellegű foglalkoztatás és a szociális ellátásokat alig meghaladó bérezés.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	45	0	0,00%	14	31,11%	31	68,89%
2018	39	0	0,00%	11	28,21%	28	71,79%
2019	32	0	0,00%	12	37,50%	20	62,50%
2020	46	1	2,17%	15	32,61%	30	65,22%
2021	38	1	2,63%	10	26,32%	27	71,05%
2022	42	1	2,38%	15	35,71%	26	61,90%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatás célja a munkavállalók részéről a munkateszt, az aktivitás növelése, az önkormányzatok részéről az értékteremtés, településüzemeltetés és településfejlesztés, a társadalom részéről a tranzitfoglalkoztatás, valamint a szegénységnyhító funkcióban ragadható meg.

Önkormányzatunknál a közfoglalkoztatásra jellemző a szaktudást nem igénylő munkakörben történő foglalkoztatás. A közfoglalkoztatást többnyire a közterületek és parkok rendezésében, gondozásában alkalmazzuk.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	16	10
2018	5	5
2019	6	3
2020	29	4
2021	5	4
2022	4	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Szigetcsép munkaképes korú lakossága a település földrajzi elhelyezkedése, a főváros közelsége miatt viszonylag előnyös helyzetben van. A tömegközlekedéssel történő munkába járást azonban egyre inkább megnehezíti a járatok számának csökkentése és a jegy és bérletárak emelése.

A helyi vállalkozások többsége maximum 1-2 ember foglalkoztatását tudja biztosítani, de vannak olyan vállalkozók is akik a munkaerőpiacról kikerülve, saját munkahelyük biztosítása érdekében választották a vállalkozás világát.

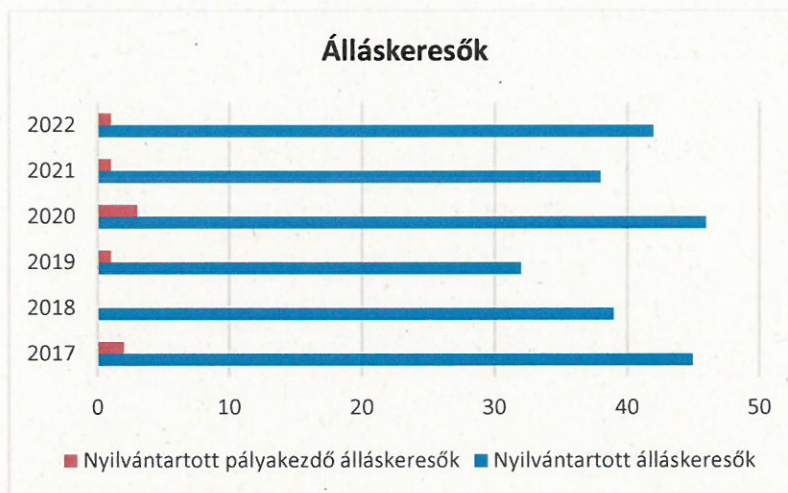
- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Helyben nem biztosítottak ilyen lehetőségek, de a járási hivatal foglalkoztatási osztálya folyamatos segítséget biztosít. Településünkön jelenleg csak az 50 óra közösségi munkavégzés biztosított a fiatalok számára, mely szükséges az érettségi vizsga letételéhez.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)

	Fő	Fő
2017	45	2
2018	39	0
2019	32	1
2020	46	3
2021	38	1
2022	42	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A Pest Vármegyei Kormányhivatal Ráckevei Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya birtokában van a szükséges információknak. Szükség esetén az ott dolgozók segítő közreműködésére számíthatunk. A közvetlenül hozzájuk fordulók is megkapják a szükséges tájékoztatást.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Településünkön nem tartjuk nyilván.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetés alkalmazásáról a helyben működő vállalkozások és szolgáltatók esetében nincs információnk. Az önkormányzat és intézményei esetében csak az adott munkakörre való szakmai és munkaegészségügyi alkalmasság a szempont.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Alkalmanként lehetőséget biztosítunk az alapfokú számítógép kezelési ismeretek megszerzését célzó tanfolyam megszervezésével.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az önkormányzat helyi rendeletében a szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott ellátásokon kívül, a településre jellemző szociális juttatások közül említést érdemel a rászoruló időkorú lakosság egyszeri karácsonyi támogatása. Az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személyek jogosultsági köre 2019. évben bővítésre került, miszerint ebben a támogatásban részesülhetnek még azok is, akik saját háztartásukban három, vagy több kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodnak, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban, ápolási díjban, gyermekek otthongondozási díjában részesülők, továbbá a tárgyévben települési támogatásban részesültek is.

Karácsonyi támogatásban részesülők száma	
2017. évben	597 fő
2018. évben	589 fő
2019. évben	692 fő
2020. évben	705 fő
2021. évben	693 fő
2022. évben	750 fő

Önkormányzati adatgyűjtés

Az aktív korúak ellátásának körében megállapított foglalkoztatást helyettesítő támogatást többen azért nem vehetik igénybe, mert a családban az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem meghaladja a törvényben meghatározott mértéket. Kevésbé szerencsés helyzet, ha a támogatásra azért nem jogosult a regisztrált munkanélküli, mert háztartásában már más kapja ezt az ellátást. Az ellátás folyósításának feltétele, hogy a felülvizsgálat során a támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell igazolnia. Ez jellemzően a közfoglalkoztatás keretében történik. Új keletű probléma, hogy azért kerül megszüntetésre az ellátás, mert nem valósul meg a 30 napos foglalkoztatás. Mivel ez önkéntes munkával is igazolható lenne a már korábban is említett motiválatlanság.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök – Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	45	2,90%	9	20,00%
2018	39	2,54%	17	43,59%
2019	32	2,05%	13	40,63%
2020	46	2,81%	21	45,65%
2021	38	2,26%	16	42,11%
2022	42	2,43%	24	57,14%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

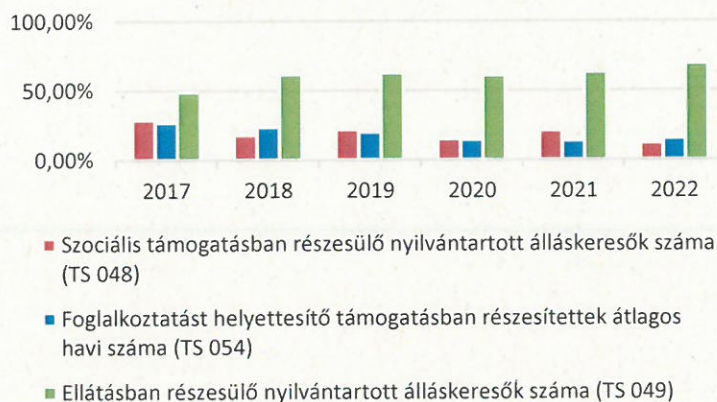


3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	13	28,89%	12	26,93%	22	48,89%
2018	7	17,95%	9	23,74%	24	61,54%
2019	7	21,88%	6	20,06%	20	62,50%
2020	7	15,22%	7	14,54%	28	60,87%
2021	8	21,05%	5	13,76%	24	63,16%
2022	5	11,90%	7	15,48%	29	69,05%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)



3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	3
2018	4
2019	3
2020	5
2021	5
2022	4

Forrás: TeIR, KSH



3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

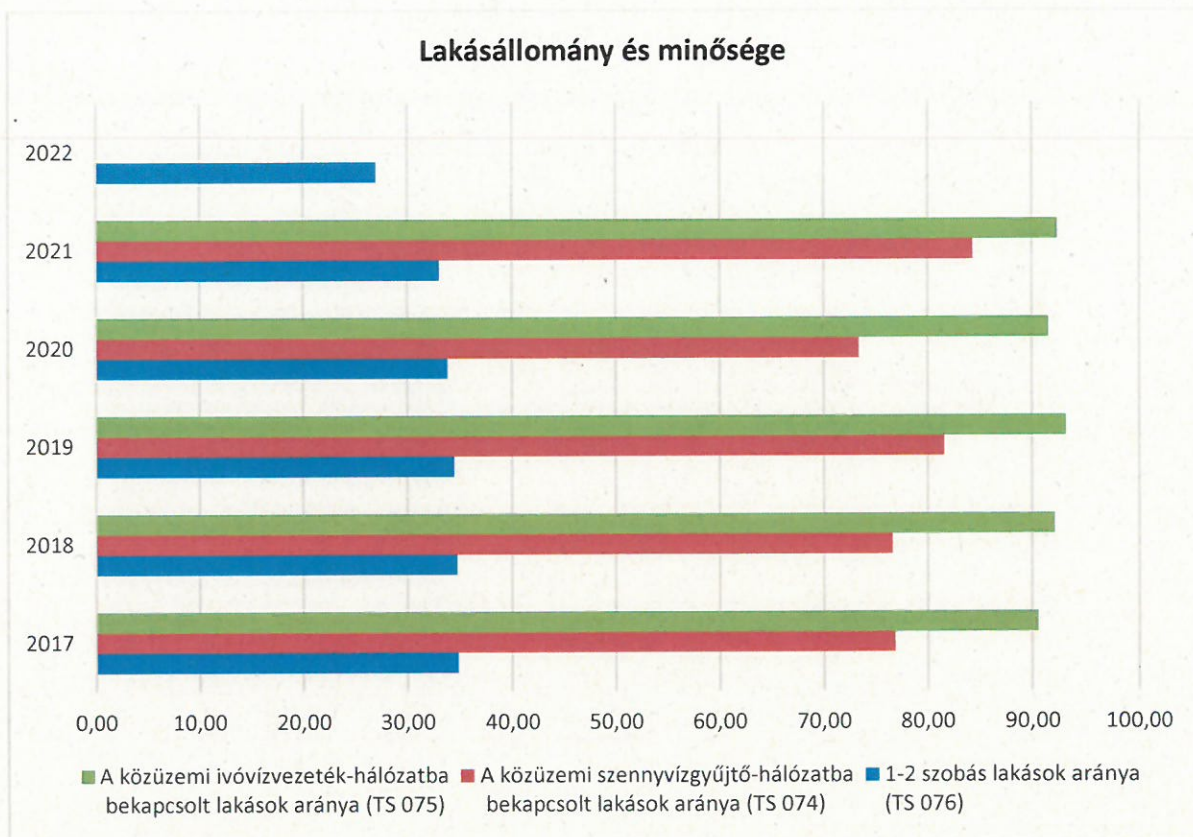
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Községünkben a saját tulajdonú családi ház a jellemző lakhatási mód. Elenyésző azon családok száma, akik bérlőként laknak magántulajdonú házban. Szegregáció a településen nincs jelen.

A lakásállomány folyamatosan emelkedik. Ennek oka egyrészt új utcák kialakítása (Orgona utca, Málna utca, Ribizli utca, Bodza utca, Egres utca, Kölcsey utca, Vadvirág utca, Keszeg sor), másrészt pedig az új családtámogatási ellátások/kedvezmények bevezetése. Sajnálatos módon önkormányzatunk pontos adatokkal nem rendelkezik az építkezések számát illetően, mivel az építéshatósági feladatokat már nem látunk el.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	964	1	1,04	34,85	76,87	90,56
2018	967	3	3,10	34,75	76,63	92,14
2019	974	7	7,19	34,50	81,62	93,22
2020	992	18	18,15	33,87	73,39	91,53
2021	1013	22	21,72	33,07	84,40	92,40
2022	1102	16	14,52	27,04	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok



a) bérlakás-állomány

A bérlakás legfontosabb jellemzője, hogy lakhatást biztosít a rászorulóknak, nem tulajdont. Önkormányzatunk bérlakás állománnyal nem rendelkezik.

b) szociális lakhatás

A szociális lakhatás megnevezés társadalmi felelősségvállalásból fenntartott bérlakás takar, mely olyan személyek számára biztosít megfelelő lakhatási viszonyokat, akik arra rászorulnak.

Szociális bérlakás nincs a településünkön.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan községünkben.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (lakhatási támogatás)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)

	Fő	Fő
2017	10	597
2018	4	642
2019	4	721
2020	4	750
2021	3	741
2022	2	749

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

f) eladósodottság

Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal, de a szociális ellátások iránti kérelmekben megjelenik a törlesztő részlet és egyéb hitelek visszafizetése miatti nehézség. Az eladósodottság mértékének növekedésére lehet következtetni abból, hogy egyre több ingatlant hirdetnek eladásra és egyre több a lakóingatlan árverési hirdetmény is.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása.

Külterületi lakott helyünkön, Szőlőtelepen elhelyezkedő lakások rendelkeznek mindazon közművekkel, amellyel a belterület. A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés távolsági buszjáráttal biztosított, helyi tömegközlekedés nincs. Az ott élő lakosság jellemzően személygépkocsival vagy kerékpárral közlekedik és nem csak a belterületi szolgáltatókat keresi fel, hanem a járási székhely közelsége miatt arra is orientálódik.

Az üdülőterület csatornázása az RSD projekt keretében megvalósult.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Önkormányzatunk területén sem telepszerű, sem szegregált terület nem alakult ki.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapszolgáltatáshoz történő hozzáférés a településen biztosított a felnőtteket és gyermekeket egyaránt ellátó 1 fő házi orvos által. A házi orvos látja el az iskolaegészségügyi feladatokat is. 2022. évben épült új, akadálymentesített orvosi rendelővel, védőnői szolgálattal és fiókgyógyszertárral rendelkezünk, amely a rendelési időhöz igazodó nyitva tartással áll a betegek rendelkezésére. Az orvosi rendelő és a védőnői rendelő jól felszerelt, jól megközelíthető. Havonta egy alkalommal (minden hónap utolsó szerdáján) a védőnői szolgálat rendelőjében ráckevei gyermekorvos segíti a gyermekek helyben történő ellátását. Az önkormányzat a fogorvosi alapellátást Ráckevén, valamint az orvosi ügyeleti ellátást külön megállapodás alapján látja el. A szakellátás helyszíne Ráckeve és Szigetszentmiklós 25 km-es távolságon belül elérhető. A védőnő a területi védőnői feladatokon kívül ellátja az óvodai és iskolai védőnői teendőket is.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	1	31	4,00
2018	1	0	0	1	35	3,99
2019	1	0	0	1	35	2,00
2020	1	0	0	1	35	3,29
2021	1	0	0	1	34	2,08
2022	1	0	0	1	39	1,58

Forrás: TeIR, KSH Tstar



Kovai szerint „több mint 10 év a különbség a legjobb és a legrosszabb gazdasági helyzetű területeken élők várható élettartama között.”²⁴

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A védőnői szolgálat által ellátható koragyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés helyben biztosított. A prevenció szűrések közül a tüdőszűrés korábban minden évben megszervezésre került a település művelődési házában. Sajnos erre az elmúlt néhány évben már nem volt lehetőségünk. Reményeink szerint a jövő évtől kezdődően ismét lesz a településen kitelepült tüdőszűrés.

²⁴ KOVAI Cecília: Az etnicitás szerepe az egészségtényezőtlenségek magyarázatában, és a hozzáférés esélyei a magyarországi hátrányos helyzetű csoportoknál Magyar Tudományos Akadémia Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Budapest, 2017. p. 229.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés az óvodás és iskolás korú gyermekek esetében az intézményben hozzáférhető. Fejlesztő pedagógus, logopédus és pszichológus is segíti a pedagógusok munkáját.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat főzőkonyhát nem üzemeltet. Az általános iskolában és az óvodában is csak melegítőkonyha került kialakításra. A gyermekélelmezés biztosítása vásárolt szolgáltatással történik. A közétkeztető cég a jogszabályi kötelezettségének megfelelően biztosítja az egészséges táplálkozást a gyermekek részére.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Településünkön működik sportegyesület, amely a jövő focista nemzedékének nevelését is céljának tekinti. A víz közelsége miatt fontos szerep jut a hozzá köthető sportágaknak. Az iskolai testnevelés keretében megismerhetik a gyerekek a kajakozás és kenuzás alapjait.



f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az Önkormányzat a személyes gondoskodás körébe tartozó valamennyi szociális alapszolgáltatást (családsegítés, házi segítségnyújtás, étkeztetés) a Ráckeve és Térsége Gyermejjóléti és Családsegítő Központon keresztül biztosítja 2013. január 1-től. A családsegítő szolgálat helyi munkatársát egyre többen keresik fel különböző problémákkal. A házi segítségnyújtásra, étkeztetésre egyre nagyobb igény mutatkozik. Településünkön működik egy közhasznú társaság által üzemeltetett idősök otthona is.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Az általános iskolában a Ráckevei Rendőrkapitányság munkatársai már több alkalommal tartottak drogprevenciós előadásokat a tanulóknak.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A hátrányos megkülönböztetés tiltott az önkormányzat számára Ebktv.-ben felsorolt védett tulajdonságok alapján. Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése kötelezi az

önkormányzatot közszolgáltatásai nyújtása esetén. A szolgáltatások nyújtásakor hátrányos megkülönböztetést nem jeleztek.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Nem jellemző. Népkönyha nincs a településen.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

A Művelődési Házban (amely a településen közösségi szintérenként működik) rendszeresen próbákat tart és évente több alkalommal műsort ad a Csíp Szigetcsépi Német Hagyományörző Énekkar és az Überraschung Táncsoport, valamint a Szivárvány-Szigetcsép Nyugdíjas Klub táncos kedvű nyugdíjasai. A fiatalok néptánc tudásának tökéletesítésére is e helyszínen szolgál, továbbá itt tartják a torna edzéseket a fiatalabb és az idősebb korosztálynak egyaránt.

Színvonalas műsorokat adnak a szülők és az egész lakosság örömeire a Szigetcsépi Művészeti Iskola növendékei, legtöbbször a helyszínen az iskola auláján. A Művelődési Házban a műsorok első száma többnyire a helyi óvoda gyermekeinek fellépése.

2021. évtől a Művelődési Házban közművelődési szakember segíti a rendezvények szervezését, a próbák és a tornák összehangolását és elvégzi a közművelődéssel kapcsolatos önkormányzati feladatokat.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint)	Sportcsarnok, sportpálya léte	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	van	132	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Településünk jó példa több nemzetiség konfliktusmentes együttélésére. Az emberi, baráti, jószomszédi viszonyban nem merül fel kérdésként, hogy mely nemzetiséghez tartozik valaki, csak az emberi tényezők.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Településünkön a helyi közösségi szolidaritás megnyilvánul az önkéntes munkavégzésben (falutakarítás, szemétszedés, faültetés, stb.). Már több éve a karácsonyi időszakban civil kezdeményezésre adománygyűjtés történik a rászoruló családok részére.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A települést a magyar, német és szerb nemzetiségű emberek lakják. A nemzetiségi értékek védelme minden korosztály számára elérhető és kiemelten fontos. Szigetcsépen mind az óvoda, mind az iskola nemzetiségi nevelést, oktatást is folytat, amely a gyermekek számára továbbítja a nemzetiségi tudatot és kultúrát.

A német és szerb nemzetiségi önkormányzat által szervezett hagyományőrző programokat nem csak az adott nemzetiséghez tartozók látogatják, hanem a település teljes lakossága nemzetiséghez való tartozástól függetlenül.

Minden év májusában megrendezésre kerül a „Nemzetiségi Nap”, ahol mindhárom nemzetiség bemutathatja hagyományőrző előadásait, elkészítheti sajátos ételeit, megismertetve azokat a rendezvényre látogató közönséggel.

2023. évben felavattuk a FALUHÁZ-at, amelyben mindhárom nemzetiség - egy-egy szoba kialakításával - bemutathatja az adott nemzetiség berendezési tárgyait, ruháit, stb. az odalátogatóknak.

e) helyi lakossági önszerveződések;

A településen megalakult a Baba-mama Klub, a Foltvarró Kör, két korosztály pedig heti rendszerességgel tart tornát a Művelődési Házban.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal;

Településünkön nincs roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a hátrányos helyzet generációkon keresztüli átöröklődése	családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatások bővítése; pályázati lehetőségek felkutatása fejlesztési programok megvalósítása érdekében
foglalkoztatási lehetőségek szűkülése	munkahelyteremtő beruházások településre vonzása; foglalkoztatási lehetőségek bővítését célzó pályázatok figyelése és vállalkozások tájékoztatása a lehetőségekről
Rossz illetve romló egészségügyi állapot	rendszeres szűrésekhez való hozzáférés elősegítése, a tájékoztatás bővítésével és a szűrőprogramok helyben történő megszervezésének elősegítése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

„Az esélyteremtés szempontjából a hátrányos helyzetű gyermekek problémáinak megjelenése különösen két nagy területre osztható a kezelés helye alapján: a szociális és az oktatási társadalmi alrendszerre. Valójában e két terület számos területen átfedést mutat, mely természetükből kifolyólag nem jelenti azt, hogy e problémák a családok, települések, járások, megyék, egyszóval az ország minden területén egyenlő mértékben jelentkeznek.

Természetesen e problémákat a családoknak természetük szerint, és az állam különböző alrendszerének is jogszabályban előírt módon kezelniük kell, hogy ne növekedjenek a társadalmi különbségek. A szocio-kulturális helyzetből adódó problémák megoldás hiányában aggregálódnak, és a későbbiekben megterhelik a szociális, egészségügyi, végső soron az egyénnel kapcsolatban kerülő valamennyi társadalmi alrendszert. Egyes társadalomtudósok szerint a gyermekkori problémák kezeletlensége a későbbiekben hétszer annyiba kerül a társadalomnak. Családban a felnőttek képességeik szerint járulnak hozzá gyermekeik fejlődéséhez, azonban jelentős, leküzdhetetlen akadályok esetén, a gyermekvédelmi jelzőrendszer jelzésére vagy szülői kérésre az államnak, illetve alkalmazottainak segíteniük kell.” A gyermekek támogatásában szakmai oldalról a pedagógusok munkája kiemelkedő, mert az adaptív pedagógia jellemzője, hogy a gyermek igényeiből indul ki, és csökkenti társadalmi hátrányait. Az eredményes tanulás segítésének elvei között a tanulási környezet címszó alatt megtaláljuk az esélyteremtés alapelvét is. Állíthatjuk azt is, hogy a „szegény és alacsony végzettségű családok gyermekei nagyobb valószínűséggel esnek ki az iskolából, tovább örökítve ezzel a társadalmi különbségeket.” Az esélyteremtésre fokozott mértékben van szükség, mert az idősorok azt mutatják, hogy Magyarországon 2012-2019 között 2 %-ról 3 %-ra nőtt a pszichés fejlődési zavarral élő gyermekek aránya az összes tanuló között, azon belül pedig 44-ről 52% - ra nőtt az SNI-vel rendelkező gyermekek száma, tehát a probléma egyre növekvő számú feladattal látja el a közoktatási intézményeket, annak pedagógusait. Véleményünk szerint a települési önkormányzatoknak a helyi köznevelési közoktatási intézmények évekre lebontott intézményi esélyegyenlőségi intézkedési tervére lenne szükségük a gyermekek helyzetének átláthatósága érdekében. (Gyermekesélyek körét tartalmazzák az iskolák pedagógiai, ill. gyermekvédelmi programjai is). Igaz, hogy a HEP Fórumoknak az iskolák vezetői állandó meghívottjai, akik ezen információk lehető legszélesebb körével rendelkeznek.”²⁵

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2. számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 294	1 335	2629	49,22%	50,78%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			85	3,23%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	180	182	362	6,85%	6,92%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	44	28	72	1,67%	1,07%

Forrás: TelR, KSH Tstar

²⁵ Bővebben lásd: MAKKOS Nándor: Önkormányzatok gyermekek esélyteremtésével kapcsolatos felelősségéről JEGYZŐ ÉS KÖZIGAZGATÁS (1589-3383): XXIV. évfolyam 5. pp 36-40 (2022).

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A veszélyeztetett és védelemben vett gyermekek aránya eltérő. Ennek legfőbb oka az egységes fogalomrendszer hiánya: a gyermekvédelem, az egészségügy a „veszélyeztetett gyermek” fogalmát használja, melynek a megítélése számos szubjektív elemet takar, és mást alkalmaznak a köznevelési intézmények. Szigetcsépen a védelembe vett, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma alacsony.

A veszélyeztetettség oka többnyire anyagi természetű, kevesebbszer fordul elő az elhanyagolás, ami leginkább valamelyik szülő szenvedélybetegségével van összefüggésben.

A fogyatékos gyermekek aránya nagyon alacsony, azonban ilyen hátránnyal küzdő gyermekek speciális ellátását nem mindig tudjuk a településen biztosítani, ezért a szülő számára nagyon nagy terhet jelent a gyermekek intézményi ellátásban történő részesítése, Szigetszentmiklósi, vagy Budapesti képzési helyre történő eljuttatása, munkavállalási helyével történő összeegyeztetése.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	2	23
2018	4	21
2019	4	19
2020	8	10
2021	9	10
2022	6	7

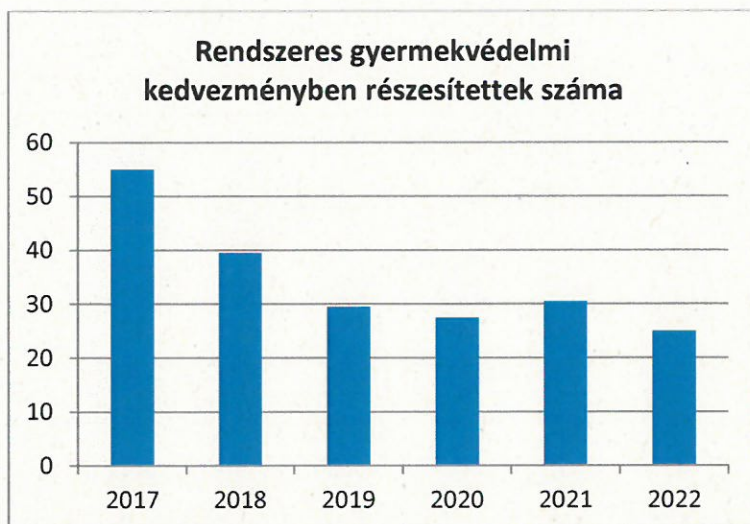
Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	55
2018	40

2019	30
2020	28
2021	31
2022	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok



Településünkön a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (RGYK-ra) jogosultak száma folyamatosan csökken.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya nem mérhető közvetlenül, mivel kötelező szociális ellátáson kívül önkormányzati támogatás nem vehető igénybe, adatra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek számából lehet következtetni, azonban pl. az egyedülálló szülőket megillető vagy a gyermekek speciális igényeinek biztosítását szolgáló MÁK családtámogatás formák nem ismertek (emelt összegű családi pótlék, 3 éves kor feletti GYES, stb.).

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	10	9	19
2018	11	8	19
2019	12	12	24
2020	9	11	20
2021	8	8	16
2022	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok